

3) do statutu dodaje się Rozdział 7 (§ 10 – § 13) w brzmieniu:

„Rozdział 7.

ZASADY I TRYB WYBORÓW SOŁTYSY I RADY SOŁECKIEJ

„§10.

1. Wybory sołtysa i rady sołeckiej przeprowadza się na zebraniu wiejskim. Sołtys i członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.
2. Wybory sołtysa i rady sołeckiej zarządza wójt.
3. Zebranie wiejskie celem przeprowadzenia wyborów sołtysa i rady sołeckiej zwołuje wójt. Zawiadomienie wójta o zwołaniu zabrania wiejskiego, na którym mają zostać przeprowadzone wybory sołtysa i rady sołeckiej podaje się do wiadomości mieszkańców sołectwa w sposób zwyczajowo przyjęty co najmniej na 7 dni przed jego terminem.
4. Kadencja sołtysa i rady sołeckiej pokrywa się z kadencją Rady Gminy Tuchomie z zastrzeżeniem, że wyboru sołtysa i rady sołeckiej na nową kadencję dokonuje się w terminie 6 miesięcy po przeprowadzonych wyborach do rady gminy (nie dotyczy wyborów przeprowadzonych na skutek odwołania rady gminy). Do dnia wyboru dotychczasowy sołtys i rada sołeczka pełnią swoje funkcje.
5. Wybory przeprowadza komisja skrutacyjna w składzie co najmniej 3 osób, wybrana spośród stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania, obecnych na zebraniu. Członkiem komisji skrutacyjnej nie może być osoba kandydująca na sołtysa lub członka rady sołeckiej. Protokół z przeprowadzonych wyborów podpisują członkowie komisji i stanowi on załącznik do protokołu z zebrania.
6. Wybory przeprowadza się z wykorzystaniem urny wyborczej.
7. Protokół komisji skrutacyjnej z głosowania powinien zawierać w szczególności:
  - 1) informację o składzie osobowym komisji;
  - 2) datę przeprowadzenia wyborów;
  - 3) dane (imiona i nazwiska) zgłoszonych kandydatów;
  - 4) liczbę stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania, którym wydano kartę do głosowania;
  - 5) informację o liczbie oddanych kart do głosowania ważnych i nieważnych oraz o liczbie oddanych ważnych kart do głosowania zawierających głosy ważne i głosy nieważne;
  - 6) liczbie głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów;
  - 7) stwierdzenie wyników głosowania.

§11.

1. Kandydaci na sołtysa mogą sami zgłaszać swoją kandydaturę lub być zgłaszani przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania, obecnych na zebraniu wiejskim. Przed przystąpieniem do głosowania kandydat musi wyrazić zgodę na kandydowanie na sołtysa.
2. Karty do głosowania opatrzone są pieczęcią Gminy Tuchomie. Na karcie do głosowania uprawniony uczestnik zebrania wpisuje imię i nazwisko wybranego przez siebie kandydata na sołtysa. Nieważne są karty całkowicie przedarte lub nie ostemplowane pieczęcią gminy. Nieważny są głosy na których uprawniony nie wpisał żadnego kandydata, wpisał kandydata niezgłoszonego do wyborów lub wpisał więcej niż jednego kandydata w wyborach sołtysa.
3. Komisja skrutacyjna wydaje karty do głosowania w wyborach sołtysa stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, obecnym na zebraniu, po pisemnym potwierdzeniu przez nich obecności.

4. Za wybranego uważa się kandydata, który otrzymał największą liczbę głosów. W przypadku gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzyma taką samą największą liczbę głosów, komisja skrutacyjna przeprowadza między nimi ponowne głosowanie w powyższym trybie. W przypadku ponownego uzyskania równej liczby głosów, komisja skrutacyjna przeprowadza losowanie.
5. W przypadku gdy zostanie zgłoszony tylko jeden kandydat na sołtysa, wybory przeprowadza się, z tym że kandydata uważa się za wybranego jeżeli w głosowaniu uzyskał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów.
6. W przypadku gdy jedyny zgłoszony kandydat nie uzyska w głosowaniu wymaganej większości głosów a także gdy nie zostanie zgłoszony żaden kandydat na sołtysa, przeprowadza się ponowne zebranie wiejskie celem przeprowadzenia wyborów sołtysa i rady sołeckiej, w ciągu 21 dni od daty wyborów. W takim przypadku wyboru rady sołeckiej dokonuje się również na ponownie zwołanym zebraniu.

§12.

1. Kandydaci na członków rady sołeckiej mogą sami zgłaszać swoją kandydaturę lub być zgłaszani przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania, obecnych na zebraniu. Przed przystąpieniem do głosowania kandydaci musi wyrazić zgodę na kandydowanie na członka rady sołeckiej.
2. Karty do głosowania opatrzone są pieczęcią Gminy Tuchomie. Na karcie do głosowania uprawniony uczestnik zebrania wpisuje imiona i nazwiska wybranych przez siebie kandydatów na członków rady sołeckiej. Nieważne są karty całkowicie przedarte lub nie ostemplowane pieczęcią gminy. Nieważny są głosy na których uprawniony nie wpisał żadnego kandydata, wpisał kandydata niezgłoszonego do wyborów lub wpisał więcej kandydatów w wyborach członków rady sołeckiej niż miejsc do obsadzenia.
3. Komisja skrutacyjna wydaje karty do głosowania w wyborach członków rady sołeckiej stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, obecnym na zebraniu, po pisemnym potwierdzeniu przez nich obecności.
4. Członkami rady sołeckiej zostają kandydaci, którzy uzyskali największą liczbę głosów ważnych. Jeżeli nie można ustalić składu rady sołeckiej z powodu uzyskania równej liczby głosów przez dwóch lub więcej kandydatów, komisja przeprowadza ponowne głosowanie dla tych kandydatów w powyższym trybie. W przypadku ponownego uzyskania równej liczby głosów komisja skrutacyjna przeprowadza losowanie.

§13.

1. Mandat sołtysa i członka rady sołeckiej wygasa w przypadku:
  - 1) śmierci;
  - 2) zrzeczenia się pełnienia funkcji sołtysa lub członka rady sołeckiej;
  - 3) odwołania przed upływem kadencji;
  - 4) utraty prawa wybieralności (biernego prawa wyborczego).
2. Sołtys i członkowie rady sołeckiej mogą być odwołani przed upływem kadencji przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania:
  - 1) jeżeli nie wykonują należycie swoich obowiązków, lub
  - 2) gdy naruszają postanowienia niniejszego statutu, lub
  - 3) w przypadku utraty zaufania mieszkańców sołectwa, lub
  - 4) gdy zachodzi inna przyczyna powodująca długotrwałą niemożność pełnienia funkcji przez sołtysa lub członka rady sołeckiej.
3. Z wnioskiem o odwołanie sołtysa lub członka rady sołeckiej może wystąpić grupa co najmniej 10% stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania lub wójt.
4. Wniosek o odwołanie, z którym występują stali mieszkańcy sołectwa uprawnieni do głosowania należy złożyć do wójta. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie. Wnioskowi bez uzasadnienia nie nadaje się biegu.

5. Odwołanie sołtysa lub członka rady sołeckiej jest dokonywane w trakcie zebrania wiejskiego przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania, w głosowaniu tajnym, bezpośrednim – po umożliwieniu wypowiedzenia się w formie ustnej lub pisemnej osobie, której wniosek dotyczy. Zebranie zwołuje wójt nie wcześniej niż 14 dnia i nie później niż 30 dnia od złożenia wniosku.
6. Karty do głosowania w sprawie odwołania sołtysa lub członków rady sołeckiej zawierają imiona, nazwiska i pełnione funkcje osób, których odwołanie dotyczy oraz odpowiednio wyznaczone miejsca (np. kratki) umożliwiające oddanie głosu za odwołaniem i przeciw odwołaniu.
7. Karty do głosowania opatrzone są pieczęcią Gminy Tuchomie. Nieważne są karty całkowicie przedarte lub nie opatrzone pieczęcią gminy. Nieważne są głosy na których uprawniony nie dokonał wyboru za lub przeciw odwołaniu.
8. Komisja skrutacyjna wydaje karty do głosowania o odwołanie sołtysa lub członków rady sołeckiej stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, obecnym na zebraniu, po pisemnym potwierdzeniu przez nich obecności.
9. Sołtys lub członkowie rady sołeckiej zostają odwołani jeżeli za odwołaniem zostanie oddanych więcej głosów niż przeciw odwołaniu.
10. Przedterminowego wyboru sołtysa lub członków rady sołeckiej dokonuje się na zebraniu wiejskim, które zostało zwołane dla odwołania sołtysa lub członka rady sołeckiej lub na następnym zebraniu, zwołanym w ciągu 30 dni od dnia odbycia zebrania wiejskiego na którym dokonano odwołania.
11. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym paragrafie przepisy § 10, § 11 i § 12 stosuje się odpowiednio. Dotyczy to również przedterminowego wyboru sołtysa lub członków rady sołeckiej w przypadkach, o których mowa w ust 1 pkt 1, 2 i 4.
12. Wyborów przedterminowych członków rady sołeckiej nie przeprowadza się, jeżeli w składzie rady sołeckiej pozostaje nie mniej niż 3 członków.”

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXIV/320/2018 Rady Gminy Tuchomie z dnia 6 listopada 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXV/279/2010 Rady Gminy Tuchomie z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Zagony.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tuchomie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Uzasadnienie
do uchwały Nr   /   /2024
Rady Gminy Tuchomie z dnia   2024 roku
w sprawie zmiany uchwały Nr XXV/279/2010 Rady Gminy Tuchomie
z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Zagony.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

Zmiany niniejszej uchwały zostały zainicjowane wnioskiem Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Bytowie z dn. 15 grudnia 2023 r., Sygn. 4064-0.Pa 88-99.2023, który wniósł o:

- 1) zmianę zapisów § 4 ust. 5 i 7 dotychczas obowiązujących statutów, zawierających wskazanie, że kompetencję do wyboru sołtysa i rady sołeckiej posiada zebranie wiejskie, podczas gdy zgodnie z brzmieniem art. 36 ust. 2 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym *sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są (...) przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania* oraz
- 2) uchylenie zapisu § 4 ust. 6 tych statutów, wprowadzającego kworum (odpowiednio, zależnie od sołectwa 10%, 5% lub 3% uprawnionych do głosowania mieszkańców sołectwa) wymaganego do ważności wyboru sołtysa i rady sołeckiej, podczas gdy zgodnie z brzmieniem art. 36 ust. 2 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym *sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, (...)*, a przepis ten jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej.

Niniejszy projekt uchwały uwzględnia powyższy wniosek prokuratora.

Ponadto niniejszy projekt uchwały uwzględnia następujące propozycje zmian do statutów sołectw gminy Tuchomie:

- ustalenia kworum wymaganego dla podejmowania uchwał przez zebranie wiejskie na poziomie 5 % uprawnionych;
- zmiany w § 7 statutów dot. zasad nadzoru nad działalnością organów sołectwa;
- dodano rozdział 7 „Zasady i tryb wyborów sołtysa i rady sołeckiej”. Proponowaną zasadą jest aby sołtys i członkowie rady sołeckiej wybierani byli przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania, bez jakiegokolwiek wymaganego kworum, przy czym technicznie wybory przeprowadzane będą na zebraniu wiejskim.

W proponowanym w projekcie § 10 określono ogólne zasady przeprowadzania wyborów sołtysa i rady sołeckiej. W § 11 określono tryb wyboru sołtysa, w § 12 określono tryb wyboru członków rady sołeckiej, zaś § 13 określa przypadki wygaśnięcia mandatu sołtysa i członków rady sołeckiej oraz przypadki, kiedy możliwe jest odwołanie sołtysa i członków rady sołeckiej z uwzględnieniem zasad na jakich takie odwołanie może nastąpić.

W dn. 31 stycznia 2024 r., niniejszy projekt uchwały uzyskał pozytywną opinię Komisji Potrzeb Społecznych Rady Gminy Tuchomie.

Sporządził:
Jacek Żmuda-Trzebiatowski